

Molenpraat

2009 - 2

Jaargang 11, nr. 2

november 2009

Monumentenbord van ANWB

Bij zeer veel rijksmonumenten in Nederland kan men een keurig bord aantreffen waarop compacte informatie over dat monument staat. Het bestuur van de molenstichting vroeg zich af of voor de Nootdorpse 'Windlust' ook niet zo'n bord verkregen zou kunnen worden. Deze borden blijken te worden geleverd door de ANWB. De site van de ANWB geeft duidelijk aan onder welke voorwaarden zo'n bord verkregen kan worden. Onder andere wordt de verstrekte informatie zorgvuldig op taal- en stijffouten gecontroleerd. Voor onze molenstichting bleek echter de aanschafprijs een probleem. Maar ook hier bracht de ANWB uitkomst! Er bestaat een ANWB Fonds dat voor bepaalde projecten subsidies verleent. En het aanbrengen van een bord met informatie over de historie van de molen bleek binnen de voorwaarden van een project te vallen. Het bestuur van de molenstichting is bijzonder ingenomen met het informatiebord en niet alleen omdat het een cadeautje is van het ANWB Fonds!

Van de voorzitter

in de schijnwerpers en achter de schermen

"In de schijnwerpers": Op de Open Monumentendag (12 september) hebben we een klein feestje gevierd. Wethouder Suijker van de gemeente Pijnacker-Nootdorp kwam officieel een grote cheque van Euro 67.500,- overhandigen. Dit prachtige bedrag betreft de bijdrage die de gemeente aan de Stichting Vrienden van de Windlust te Nootdorp had toegezegd om aankoop van de molen en de voormalige graanschuur mogelijk te maken. Omdat in het laatste jaar ook vele extra bijdragen van donateurs en van nieuwe bedrijfsdonateurs zijn ontvangen, was de stichting onlangs in staat om het nog uitstaande bedrag aan de vorige eigenaar dhr. Leen van der Lee te betalen.

De wethouder had ook nog een mooi cadeau meegenomen: Aan de eerste molenaar Tinus Verwijmeren werd een prachtige Pijnacker-Nootdorp vlaggen-wimpel overhandigd. Uiteraard heeft Tinus beloofd deze met trots te zullen hijsen! Wethouder Suijker en de gemeente wilden ook op deze manier hun waardering laten blijken voor al het (vrijwilligers)werk voor het in goede staat houden en laten draaien van de molen.

Aan het einde van de dag, met overigens weer vele bezoekers in het kader van de open monumenten dag, was er een bijeenkomst in de molen van al die vrijwilligers. Een goede gelegenheid voor het bestuur om iedereen voor hun bijdrage te bedanken (veel werk gebeurt immers "achter de schermen") maar ook om elkaar weer eens te zien. Geanimeerd en met veel passie werd over "Onze Molen" gepraat. Een goed voorbeeld van dat werk "achter de schermen" is onze schoonmaakploeg en natuurlijk ook de Molenpraat. Aad van der Velden doet dit al vele jaren en verrast ons telkens weer met een interessante uitgave. En niet alleen op papier: ook de website houdt hij actueel! Ik raad u allen aan om eens naar www.windlustnootdorp.nl te gaan.

"Achter de schermen" gaat ook het bestuur door om de molen in goede staat en de financiën van de Stichting gezond te houden. Daarbij doen we graag een beroep op onze zeer gewaardeerde vrijwilligers maar we hebben al onze donateurs en bedrijfsdonateurs, ook echte "Vrienden van de Windlust", hard nodig. We hopen nog lang op uw steun te mogen rekenen!

Kees de Koning

Wat is dat nou?

In het voorjaar kwam op een zaterdagmorgen een bezoeker op de molen met een heel bijzonder verzoek. Zij was wetenschappelijk medewerker bij de firma Thales, een internationaal bekend bedrijf van radarsystemen. Zij zouden een nieuw ontworpen radarsysteem graag testen vanaf een bewegende constructie. Het leek haar 'ideaal' als ze het radarsysteem op een molenwiek zouden kunnen monteren en om dan met een niet te snel draaiende molen radarbeelden (reflecties van de uitgezonden hoogfrequente elektromagnetische golven) te kunnen onderzoeken. Zowel de molenaars als het bestuur wilden graag hun medewerking verlenen aan dit experiment. Tegenover het team dat het experiment zou komen uitvoeren, werd benadrukt dat in ieder geval een contra-gewicht stevig op de tegenoverliggende wiek bevestigd moest worden. Op de voor het experiment geplande datum, was het weer precies zoals de onderzoekers het wilden. De zon scheen (geen regen dus!) en de matige wind kwam uit het noordoosten. De bijgevoegde foto geeft een goede indruk van de elektronica van het radarsysteem dat op een wiek werd gemonteerd. Molenaar Dick Steeneveld legde alle zeilen voor en er brak een spannend moment aan toen hij de vang lichtte en het gevluucht met het radarsysteem erop in beweging kwam. Kort daarna kon men beginnen met het

uitvoeren van de metingen en de onderzoekers reageerden al snel enthousiast; alles werkte perfect en er werden mooie radarbeelden ontvangen. Na een aantal uren te hebben gemeten, gingen de onderzoekers voldaan huiswaarts. Enige tijd daarna ontvingen de molenaars de mededeling van de Thales-mensen dat de resultaten van de metingen inderdaad bijzonder goed waren. En van de penningmeester ontvingen de molenaars de mededeling dat er een donatie van • 500 was binnengekomen van de firma Thales. Iedereen blij dus!

Bovenstaande foto geeft een indruk van de elektronica van het radarsysteem dat op een wiek werd gemonteerd.

Dat was even schrikken!

Het was even schrikken voor onze molenaars toen er, voor de eerste keer begin juli, stukjes roest uit een van de stalen wiekenbalken (die heten 'roeden') vielen. En er moest zelfs worden gestopt met draaien van de molen als de wind uit het zuidwesten kwam en de roestschilfers op de tafels van het achterterras van eetcafé De Vang terecht kwamen. Om een idee te krijgen van de staat van de desbetreffende binnenroede, werd deze roede met een hamertje over het gehele oppervlak centimeter voor centimeter afgeklopt. Nergens was een klankverandering (die een aanwijzing kan zijn voor een verzwakking van de staalplaatdikte) waar te nemen. De verontrusting werd groter toen enkele weken later geen schilfers maar dikkere stukjes roest uit de roeden geslingerd werden. Waar kwam dat vandaan? De roeden zijn over de hele lengte leeg, met alleen in het midden (waar de roeden in de askop zijn gewigd) twee wigschotten. Om toch te kunnen blijven draaien, besloot molenaar

Dick Steeneveld om alle openingen waar roest uit zou kunnen komen, af te plakken met stevige tape; een monnikenklus! Zo kon de molen de gehele zomer draaien, waarbij enkele keren de roeststukjes uit de uiteinden van de roeden werden gehaald.

Inmiddels is er vanaf midden augustus geen roest meer uit de roede gekomen. Binnenkort gaan onze molenaars met onze vrijwilliger Arie Post (senior) proberen om de binnenkant van de roede te bekijken met een kleine inspectie-camera, zoals dat ook gedaan wordt bij het inspecteren van een rioolleiding. Omdat alle heklatten van de wieken door de roede lopen, is het voorlopig nog de vraag of de camera door de roede geleid kan worden.

Deskundigen van een molenmakersbedrijf hebben ons overigens gerustgesteld. Zij zijn van mening dat, gezien de resultaten van de visuele en 'afklop-inspectie', het blijven draaien met de molen volledig verantwoord is.

Vrijwillige schilders 'goud waard'

Leo Meewisse is een van onze onvolprezen vrijwilligers. Enkele keren per jaar loopt hij het schilderwerk van de molen na; voor zover hij er bij kan natuurlijk. Ook dit jaar heeft hij weer, samen met de eveneens onvolprezen Arie Post, de zwakke plekken van het schilderwerk schoongemaakt, waar nodig houtverbindingen gerepareerd en vervolgens alles weer grondig geverfd. Dit jaar hebben zij extra aandacht besteed aan de 'staartbalk'. Deze staartbalk vertoont al vele jaren diepe scheuren en hij staat op het meerjaren-onderhoudsschema voor vervanging over 4 – 5 jaar. Na een lange periode

van droogte heeft Leo het zachte hout uit de diepe scheuren 'gepulkt'. Vervolgens heeft hij met een trechttertje een bijzondere verf in de scheuren gegoten. Waarschijnlijk kan de vervanging hierdoor weer op een wat langere baan geschoven worden.

Nu de molen eigendom is van de Stichting Vrienden van de Windlust te Nootdorp, moet alles op alles gezet worden om dure reparaties zo lang mogelijk uit te stellen en kleine onderhoudswerkzaamheden zelf uit te voeren. En dat kan alleen maar als je vrijwilligers hebt, die initiatief nemen en bekwaam doen wat er gedaan moet worden!

Leo Meewisse

Arie Post

Maximum draaipremie nu geen probleem!

In 1996 begon Tinus Verwijmeren op verzoek van de toenmalige moleneigenaar Koos de Wolf met het regelmatig draaien van de molen. Eigenlijk 'kon' dat niet want Tinus was nog niet gediplomeerd; dat werd hij in juni 1997. Enkele jaren later kwam daar Fred Heidt bij. Samen deden zij hun best om zo vaak mogelijk de molen te draaien. Dat had ook te maken met het feit dat de provincie Zuid-Holland een draaipremie kent en daarvoor is op de bovenas van de molen een verzegeld tellertje gemonteerd. Het aantal omwentelingen van 150.000 per jaar lukte meestal wel en dat leverde dan f 900 (• 410) draaipremie op. Een enkele keer werden 200.000 omwentelingen gehaald: • 455 draaipremie. Nu er in 2008 nog twee molenaars benoemd zijn (Cock Weerheim en Dick Steeneveld) die ook

op weekdays regelmatig kans zien te draaien, zal het geen probleem zijn voor 2009 de maximum draaipremie van • 580 binnen te halen. Daarvoor moet de bovenas meer dan 300.000 keer rondgegaan zijn en dat aantal is in september 2009 al bereikt!

een standaard teller houdt het aantal omwentelingen bij

STICHTING VRIENDEN VAN DE WINDLUST TE NOOTDORP (VWN)

Secretariaat:

Ribeslaan 3, 2631 HV Nootdorp
 telefoon 015-3108775
 KvK nr. 27172347
 Rabobank Nootdorp 13.73.36.020
 e-mail: windlust@windlustnootdorp.nl
 website: www.windlustnootdorp.nl

Bestuur:

Kees de Koning	voorzitter
Ben van Hagen	secretaris
Leo van Winden	penningmeester
Maarten Vink	technische zaken
Aad van der Velden	publiciteit
Tinus Verwijmeren	molenaars

Cock aan het werk op onze molen

Bedrijfsdonateurs

In totaal hebben ca. 40 Nootdorpsse bedrijven en instellingen gehoor gegeven aan ons verzoek om een donatie voor de koop van de molen. Voor zover zij daar prijs op hebben gesteld zijn de (bedrijfs-)namen opgenomen op onze website:
www.windlustnootdorp.nl

GRATIS MEEL

Na een paar keer proef te hebben gedraaid, hebben de molenaars de wens te kennen gegeven vaker echt graan te willen gaan malen. Dat meel stellen we gratis ter beschikking van onze donateurs; voor zolang de voorraad strekt.

Even voorstellen Cock Weerheim

Dit is het tweede artikel in de reeks 'Even voorstellen'. Ditmaal is Cock Weerheim aan de beurt, één van onze vier molenaars. We laten hem zelf aan het woord.

Mijn naam is Cock Weerheim. Die naam heb ik al bijna 55 jaar, want ik ben geboren in 1955 te Pijnacker. Samen met mijn vrouw hebben we vier kinderen. Na mijn opleiding werk ik nu al jarenlang in de kwaliteitszorg. Wel ben ik een keer van werkgever gewisseld. Daarnaast ben ik betrokken in het kerkelijk werk en de plaatselijke politiek van Pijnacker-Nootdorp.

Dat lopen met molentjes is niet van gisteren, maar al van jongs af om zo te zeggen.

Als men vraagt wat boeit je dan zo in die molens dan is dat de windkracht die gebruikt wordt om de mens te helpen of in staat te stellen om veel meer dingen in z'n uppie te doen, dingen die nodig zijn om te kunnen leven en overleven. Molens zijn immers grote werktuigen die helpen bij het verplaatsen van water, stammen tot planken zagen of graan tot meel vermalen, om maar enkele functies te noemen.

Met interesse voor molens ben je echter nog geen molenaar.

Op een bepaald moment was het vooral mijn vrouw die in een wat onrustige periode van het leven mij aanzette om niet alleen zomaar met molens bezig te zijn, maar ook daadwerkelijk een molen te gaan bedienen en de opleiding tot vrijwillige molenaar te gaan volgen. Zo gezegd en zo gedaan.

Ik ben de opleiding gaan volgen bij Rob van Zijll op de Groeneveldse molen te Schipluiden: dit is een watermolen.

Rob heeft mij stevig opgeleid, dat was ook wel nodig, want ik ben wat voorzichtig van aard. Daarnaast ook meegedraaid op andere molens in de omgeving zoals Hazerswoude, s'Gravenzande en af en toe ook bij Tinus Verwijmeren in Nootdorp.

En zo is het gekomen.... dat ik na proefexamens en examens in mei 2008 ben geslaagd.

Door de contacten in Nootdorp kwam al direct de aanstelling tot vrijwillig molenaar op de Windlust. Eigenlijk gaat het dan pas echt beginnen, omdat dan veel meer zelfstandig beslist moet worden wat je wel of niet doet op de molen.

Zo leer je gaandeweg steeds meer.

Kijk ook eens op www.windlustnootdorp.nl